

ष्टके त्वं पङ्क्तयुल्लिङ्गवृत्त्यनुष्टुप्चिराद्वायत्रीत्रिष्टुब्जगतीहृन्दोद्वपासीत्यर्थः ॥ १८ ॥

- a. पृथिवी हृन्दः । b. अन्तरिक्षं हृन्दः । c. द्यौश्च हृन्दः । d. समा-
श्च हृन्दः । e. नक्षत्राणि हृन्दः । f. वाक् हृन्दः । g. मनश्च हृन्दः ।
h. कृषिश्च हृन्दः । i. हिरण्यं हृन्दः । k. गौश्च हृन्दः । l. अजा हृन्दः ।
m. अश्वश्च हृन्दः ॥ १९ ॥

पृथिव्यादिदेवत्यानि यानि हृन्दांसि तद्वपासि । समाः संवत्सराः । स्पष्टमन्यत् ।
यान्येतदेवत्यानि हृन्दांसि तान्येवैतदुपधातीति श्रुतेः [८. ३. ३. ६.] ॥ १९ ॥

- a. अग्निदेवता । b. वातो देवता । c. सूर्यो देवता । d. चन्द्रमा
देवता । e. वसवो देवता । f. रुद्रा देवता । g. आदित्या देव-
ता । h. मरुतो देवता । i. विश्वे देवा देवता । k. बृहस्पतिर्दे-
वता । l. इन्द्रो देवता । m. वरुणो देवता ॥ २० ॥

इष्टके त्वमग्न्यादिदेवताद्वपासि तामुपधामीति सर्वत्र शेषः । अग्न्यादीनां दे-
वतात्वं प्रसिद्धम् । अग्निदेवता वातो देवतेत्येता वै देवताश्च हृन्दांसि तान्येवैतदु-
पधातीति [८. ३. ३. ६.] श्रुतेः ॥ २० ॥

मूर्धासि राडध्रुवासि धरुणा धर्यसि धरणी । आयुषे त्वा वर्चसे त्वा कृषि
त्वा जेमाय त्वा ॥ २१ ॥

का° [१७. १. १०-१३.] वालखिल्याः सप्त पुरस्तात्प्राणभृद्भ्यो वापरा द्वादशभ्यो
ऽपरास्तु मूर्धासि राडिति प्रतिमन्त्रम् । प्रागुक्तदशप्राणभृद्भ्यः पूर्वा अपरा वा सप्त
वालखिल्यासंज्ञा इष्टका उपधाति मूर्धासीत्यादिसप्तमन्त्रैः । तुर्विशेषे । अपराः
सप्त वालखिल्यास्तु द्वादशहृन्दस्याभ्योऽपरा एवोपधेयाः यन्तीति सप्तमन्त्रैः । वा-
लमात्रिणापि खिला अभिन्ना इति वालखिल्याः प्राणास्ते च चतुर्दश सप्त पुरो
रुस्तौ बाहू (25.) शिरो ग्रीवा नाभेर्ध्वभागश्चेति ऊत्र जानुनी पादौ नाभेर्धो-
भागश्चेति सप्त पश्चादधोभागे एतेष्वङ्गेषु प्राणानां विद्यमानत्वात्तानि एवोपधाति त-